

vacuum esse possibile, & in eo fieri posse motum successivum.

95 Sed plane nullus Theologus negat, vacuum absolute sumptum esse Deo possibile, imò quampures contendunt esse virtutem Angelicam fieri posse, si a Deo permitteretur, ut dicemus disput. seq. & Doctorem id aperte docet quol. 11. art. 2. ut plane mirum sit, quomodo tam celebris Scotista id ausus sit negare. Sed quicquid sit de hoc, demus casum etiam ab isto Scotista admittimus, Deum nempe extra Cælum aliquid corpus creare, vel Angelum, tunc petendum est, quomodo se haberet hic Angelus ad spatium illud extra Cælum; ait Vulpes, non utique imaginari, quòd esset in spatio, sed re vera non esset nisi in se ipso negative, quatenus nulli corpore esset localiter præsens, vel tanquam in loco. At id est, quod contentimus, eo modo, quo nec corpus, vel Angelus esset extra Cælum, ponamus modo de facto ibi Deum, non enim videtur, qua ratione concedatur, Angelum, & corpus posse extra Cælum poni, & existere, & posse negetur, Deum ita de facto ibi existere, ut existerent Angelus, & corpus in eo casu; quod si non vult in eo casu Angelum, vel corpus esse in eo spatio tanquam in loco, id etiam dicamus tunc de Deo; dummodo alio modo verè dicatur ibi esse, quia non magis repugnat Deo esse, ubi nihil est præter ipsum, quam mundo, & cuius corpori, vel Angelo, quare si deus conceditur, de Deo etiam pariter concedi debet.

Resp. Valdeque, id non repugnat corpori, quia ratione sua molis facit spatium reale, non ita substantia spiritualis, quæ proprie non replet spatium imaginario. Sed contra, spatium reale, quod corpora faciunt, non est distinctum ab ipsius corporibus, ergo si corpus potest a se ipso denominari esse in spatio etiam ibi, ubi nihil erit, cur etiam res spirituales secundum suam substantiam realiter diffusa? imò magis de ipsis id afferendum videtur, quia substantia spiritualis per suam diffusionem non proprie replet, ac tollunt spatium, bene tamen corpora, ut q. 1. art. 1. probatum est, ergo de illis proprie dici potest intimè coexistere negationi per spatium importate. Accedit, quòd res spirituales habent suam spirituales extensionem extensioni quantitativè corporis respondentem, ergo si corpora ratione sue extensionis materialis verè dici possunt per spatium diffusa, etiam & res spirituales ratione extensionis aquivalentis; cumque Deus ratione sue immensitatis in sua extensione spirituali æquivalent corpori inhiatæ magnitudinis, sicut hoc, si daretur, repletur omne spatium, ita & modo Deus.

96 Secundo prob. nam si Deus modo non est extra Cælum, poterit verè, ac proprie moveri, possit enim v. g. hunc mundum movere de hoc spatio, in quo ipsum creavit, ad aliud, in quo creari poterat, & simul cum ipso transferri velà natura movetur ad motum navis, & anima transferitur cum corpore, & Angelus cum corpore assumpto, ergo verè, ac proprie moveretur, quia verè hoc spatium desereret, cui modo est præsens cum mundo, & aliud de novo acquireret, in quo prius non erat.

Respond. Aliqui, in tali casu verè, ac proprie Deum non movetur, quia non moveretur per se, sed per accidens ad motum mundi. Contra, hoc non impedit, quin proprie, & verè moveri dicatur, tamen quia non id solum, quod per se movetur, verè & realiter movetur, fed etiam quod movetur per accidens, ut patet de illo, qui navi vehitur, vel curru, tum quia tam id, quod per se movetur, quam quod movetur per accidens proprium ubi acquirit ex dicto præced. art. a tunc adeo verè, & proprie movetur.

Resp. Alii, in tali casu Deum non verè motum iri, quia per solam extrinsecam denominationem a mundo provenientem diceretur modo in distans ab eo spatio, & quo prius distabat pariter per denominationem extrinsecam a mundo provenientem. Contra, licet per extrinsecam denominationem a mundo derivatam possit Deus dici præsens, & coexistens, non tamen per eam dici potest huic spatio præsens, in quo est mundus, quia per hanc extrinsecam denominationem solummodo Deus referatur ad mundum, non verò ad spatium, in quo est mundus. Et plane non satis est intelligibile, quomodo hic dicitur in hac schola præsens ratione præsentia corporis hic existentis, & non potius quia hic secundum substantiam suam diffusum reperitur, ergo quamvis salvari possit, Deum esse rebus præsentem per solam extrinsecam denominationem, id est per terminationem præsentia in illis rebus existentibus, tamen per solam extrinsecam denominationem salvati nequit ejus indistantia ab hoc, & illo spatio, fed hoc erit per intrinsecam exhibitionem quæ substantia, & immedia tam coexistentiam huic, & illi. Quod adhuc amplius declaratur, quia intima præsentia unius rei ad aliam, ut Angeli ad corpus assumptum, non resultat inter extrinsecam quomodocunque, sed inter ea intimè approximata, & indistantia, ergo familiariter realis, & positiva præsentia Dei cum mundo, vel Angelo non resultat inter ea, nisi prius supponatur intimè approximata, & in eodem spatio coexistentia, in quo cernitur disparitas denominationum et ceteris, & præsentia, ut enim in Deo illa denominatio resultat, sufficit sola rei creatio, in quacunque sit distantia, ac ut Deus ei dicatur intimè præsens, non sufficit ejus creatio, sed ibi omnino creari debet, ubi Deus præterit, vel Deus rei creatæ se ipsum approximare, ut postea dicatur ibi præsens.

Resp. tandem Alii, non posse mundum extra Cælum moveri, & invenerunt in vacuo repugnare motum, & ibi videtur magis consequenter loqui, quam ceteri. Sed motum in vacuo non repugnare esse, disp. demonstrabimus, & argumentum adhuc urgeat contra ipsos, casu quo Deus hunc mundum annihilaret, & alium in alio spa-

tio crearet, tunc enim verè unum spatium deseruisset, & aliud de novo acquisivisset, & si Deus alium mundum ab hoc distitum conseruaret, cogitur isti concedere saltem Deum a seipso distare, esseque in utroque orbe, & non in spatio interjecto.

97 Tertio tandem prob. paritate ex æternitate desumpta qua sapè Scotus utitur, Deus per æternitatem omne tempus reale a duale supergreditur, dicitur enim fuisse ante omne tempus reale per totum tempus imaginario, etiam infinitum præcedens, non quidem quòd esset in eo per aliquam realem; & positivam coexistentiam, sed vera coexistebat negationi temporis realis, unde si tunc non coexistit positive tempore reali, defectus fuit ex parte terminis non fundamenti, & ita explicat D. infinitatem æternitatis supra tempus, quia 1. d. 39. B. & Y. ita ergo immetitas in hoc sensu omnem locum a duale supergreditur, ita ut Deus sit etiam extra omnem locum realem in spatio imaginario, non quòd sit in eo per realem, & positivam coexistentiam, sed quatenus etiam coexistit extra mundum negationi locali realis. Confr. hæc paritas, verè diximus, Deum ante omne tempus reale existit per totum tempus imaginario etiam infinitum præcedens, & per hoc tantum insinuat volumus, ante quolibet tempus reale assignatum potuisse aliud & aliud assignari, & tunc jam existit Deum, ergo pariter dicere possumus, & debemus, ratione sue immensitatis extra omnem locum realem in spatio imaginario infinito, & per hoc insinuat extra omnem locum a duale potuisse alium, & alium a Deo produci in spatio imaginario, & ibi Deum reperiri. Et sicut quando dicimus, tunc etiam quando tempus reale non erat Deum existit: bene loquimur, quia 1. re vera non significat aliquam durationem temporis, fed ipsam durationem Dei, ut spatium ad coexistentiam realem, quod antea esse potest, ita cum dicimus, Deum ante mundi creationem existentem hic, ubi nunc creatus est mundus, rectè loquimur, quia 1. hic, ubi nunc non significat locum realem actu existentem, sed solam Dei præsentiam per immensitatem, ut de se septam ad coexistentiam localiter cuiusque corpori realiter ibi existentis.

98 In oppositum arguitur, auctor. PP. qui nunquam dixerunt, Deum esse in spatio imaginario, imò quærentes, ubi fuerit ante mundi creationem, dicunt nullibi fuisse, fed tantum in seipso, ita August. in Psalm. 122. Bern. lib. 5. de Confid. & alii. Respond. quod quamvis PP. expressè non dixerint, Deum esse in spatiis imaginariis, dixerunt tamen, esse extra mundum, ut fusc probat Sminfinch. per illum autem loquendi modum, quod Deus ante mundi creationem, non fuerit alicubi, fed tantum in se ipso, solum significare voluerunt, nihil ab æterno, vel ante mundi constitutionem Deo coexistit, in quo tanquam in alio loco realiter fuerit, & cui positive fuerit præsens, præsentia enim proprie videtur dicere relationem ad aliam rem, cui altera dicitur esse præsens.

Secundo arguitur auctoritatibus D. Bonav. & Scoti, tanquam hæc fuerit perpetua eorum sententia 1. d. 37. quamvis enim Scot. dum 1. d. 39. cit. negat præsentiam Dei actualem extra mundum, videtur negare solum præsentiam realem, & positivam, tamen si bene perpendatur d. 37. in fine, negat, Deum esse ibi, etiam ut esse in dicit simplicem indistantiam, edem enim probat ibi ex omnipotentia non inferri formaliter immensitatem, quia Deus potest a se in distans, & ubi non esset per impossibilibus in aliqua parte huius universi, & ita de facto ait creasse mundum in spatio, ubi non erat, ergo Doct. manifestè negat omnem præsentiam Dei extra mundum tam positivam, quam negativam.

Resp. immerito hoc Doct. adduci pro opposita sent. & quidem Seraphicus pro nostra sententia clarius loqui non poterat 1. d. 37. P. 2. art. 1. qu. 2. ad ult. ubi tangens secundum rationem altam ex immobilitate Dei desumptam, sic loquitur: *Quis res movetur, Deum non dimittit, nec ad Deum accedit, nec Deus cum re venit, quia sic est in re, ut sit extra rem idem, id est nec re cum dimittit nec novum invenit, & hoc est intelligibile si quis potest intelligere, quod Deus est immensus, quia enim est immensus; ita est intra, quod est extra.* Subtilis vero in 1. d. 39. extra mundum solum Deo denegat præsentiam positivam, ut patet ex illius expressis verbis sub lit. y. Difficilior est explicari 1. d. 37. attamen si bene perenderetur, etiam ibi loquitur de præsentia positiva, quæ scilicet habet terminum positivum, inquit enim potentiam Dei prius habuisse terminum suum realem, quam habuerit immensitatem, negat verò distans Dei a spatio, ubi creavit mundum, veluti necessarium ab intrinsecam omnipotentiam, quasi ex omnipotentia necessario, & ab intrinsecam inferatur immensitas, de hoc enim erat ibi disputata sua cum D. Tho. an immensitas necessaria præcedat omnipotentiam, non autem negat absolute, unde cum inquit, ante mundi creationem non esse imaginandum spatium infinitum, in quo Deus prius præsens præsens, ut ibi mundum conderet, debet intelligi necessario, & indispensablem, talem enim indistantiam ab illo spatio putabat D. Tho. debere necessario præcedere ad effectum omnipotentia, atque ita negat Doct. in eodem sensu talem præsentiam Dei in spatio non absolute, sed veluti necessariam ad effectum omnipotentia habendum, quia et si vera ibi fuerit, non tamen ut ibi præsens mundum condidit, imò non ut alicubi præsens Deus secundum essentiam suam potens faceret mundum, & licet præcesserit immensitas potentiam suam, non tamen (ait Doct.) præexistebat potentia suæ, ut potentia est. Ecce quod non negat immensitatem præcessisse omnipotentiam, sed non præexistit ut potentia est, quia etiam si Deus per impossibile non esset immensus, adhuc agere posset, ubi non est præsens, dum verò inquit, potentiam prius habuisse terminum suum, quam immensitas, vel præsentia

sentia secundum essentiam, loquitur de præsentia reali, & positiva, & esse positiva, & intima coexistentia ad aliud reale. Sminfinch. hu. 68. ait, Doct. ita locum fuisse 1. d. 37. quoniam, non quia putaret, Deum etiam extra hunc mundum non reperiri, fed quia volebat admittere illum loquendi modum, quod Deus sit in spatio imaginario. Sed nostra expolitio magis latet, quia si textum inspiciamus, plane non solum videtur Doct. negare voluisse, quod Deus non sit in spatiis imaginariis, sed absolute, quod non sit extra mundum.

100 Tertio arguitur rationibus. Tum quia si Deus rectè dicitur esse in spatiis imaginariis, poterit etiam dici esse in rebus possibilibus, v. g. Antichristo in negationibus, in privationibus, & in chimeris ab intellectu nostro confictis. Tum 2. quia spatium non est quod positivum, & reale, ergo non potest Deus verè dici in eo existere, quia unum esse in alio non tantum dicit existentiam absolute, sed etiam realem, quod aliud aliud distinctum, in quo dicitur esse. Tum tandem, quod est in spatio, est in nihilo, quia spatium nihil est, ergo tantum valet dicere, Deum esse in spatio, ac esse in nihilo, vel nullibi.

Resp. ad 1. neg. sequelam, datur enim etiam suo modo distinctio inter non entia, & negationes, unde videmus hæc negationem tolli per hanc formam, & non per illam, reperiri in hoc subiecto, & non illo, sic tenetur tollitur per lucem, non per vitium, & cœcitas in oculo reperitur, non in aere, licet in proposito negotio extra genus per spatium importata, est peculiaris negatio cæteris distincta, cui potest convenire reperiri per substantiam corpoream, & spirituales quoque modo, non autem alius, & idem Deus dici potest esse in hac negatione, & non in alia, qua ratione nec minus valet paritas de rebus possibilibus, & chimeris; tum quia res possibiles, & chimeræ sunt omnino ad talem denominationem ineptæ, cum huic soli negationi per spatium importatæ specialiter conveniat; tum quia cum omni prolixa realitate a duali creant non potest esse cum veritate dici Deus ad coexistere, ad spatium importatæ negationem realem ad existentem extra mundum (eo modo, quod de negationibus existentia potest enunciari) negatione nempe corporis cum non repugnantia ex parte ipsius corporis, ut ibi ponatur; dicitur autem imaginario, quatenus a nobis concipitur per modum extensionis positivæ realis, imaginando in eo eriam dimensionem realem corporum dimensionibus respondentem, non verò quia fit motum ens rationis. Et tandem si dicere verè, Deum esse in spatiis imaginariis dicit esse etiam extra mundum, non enim curamus de modo loquendi, dummodo de re conveniamus. Ad 2. negatur consequ. laqueus enim patet esse realiter in aliquo, quod esse in aliquo reali, & idem dici potest Deum esse realiter in spatio, licet non tanquam in alicui positivo reali, quia non est in eo, vel ei non coexistit, ut alicui positivo, fed ei potest dici coexistere, ut oculus cum cæcitate, mundus cum tenebris; ad prob. consequentia concedimus, quod esse in spatio non dicit locum rei existentiam absolute, sed connotat aliquid distinctum, non tamen reale positivum; sicut enim dicitur cœcitas esse in oculo, mundus in tenebris, ita dicitur Deus esse in spatio. Ad 3. Si esse nulli in neget existentiam in loco, verum est quod est in spatio re vera nulli esse, quia non est alicubi, ut in loco, si tamen negat etiam simplicem indistantiam ab illo spatio, ubi corpus aliud creari poterit, fallum est, quod est in spatio nulli esse. Et que in hac quaestione determinavimus, Deum scilicet dici posse esse in spatio, ei coexistere, ab eo non distare, & c. non repugnantia dicitur quod 3. art. 2. ubi contendimus, ubi locale non posse delumi in ordine ad spatium, quia nihil est, & pees nihil attendit; nequit distantia, vel præsentia rei, quia etiam ratione q. 2. art. 2. negamus, veram loci immobilitatem a spatio delumi, quia ibi loquebatur de immobilitate loci, quæ est passiva, & de præsentia importata per ubi locale, ac distantia fundata super ipsum, quæ importat relationes reales, & positivæ; at hic loquimur de præsentia merè negativa per sola indistantia. Et tandem conclusimus, hæc esse litem de modo loquendi, si dicere renus, Deum esse in spatiis imaginariis, dicas esse extra Cælum, & sumus concordēs, nam de modo loquendi nolimus rixari.

QUESTIO VII.

Amplius entia, sive corporea, sive incorporea possunt esse in eodem loco.

101 De rebus spiritualibus non est difficultas, nam omnes concedunt, plures Angelos posse esse in eodem loco etiam naturaliter, nam ex Evangelio constat, unum corpus oblesum nativum legionem, sex mille, sexcentis, & sexaginta sex diebus in deserto, constanti more legionum Romanarum, unde traxerat motum, & quavis apud Thonistas statuens Angelos in loco perorationem res difficultatem non vacet, nam data hac sententia, necesse fuisse, hominem illum commoveri simul mille sexcentis, & sexaginta sex motibus. Solagitur remanet difficultas de corporibus, an naturaliter, vel saltem supernaturaliter plura possint esse in eodem loco. Quæ de re tres solent citari opiniones, duæ extremæ, & una media. Prima extrema asserit, id esse possibile etiam naturaliter, quòd minus experientiis probatur, ita Fernel. lib. 2. de Physiol. c. ult. Petrus Joann. Provenz. quol. 3. q. 7. q. 3. & inclinat Argenta. d. 4. q. 1. art. 4. Altera sententia extrema asserit implicite contradictionem, duo corpora in eodem

spatio consistere, sic videtur doctus Durand. 4. d. 44. q. 6. & Palud. q. 3. art. 3. Media sententia asserit, id esse impossibile per vires naturales, possibile tamen per potentiam Dei absolute. Scot. 4. d. 49. q. 16. & quol. 1. art. 3. quavis Recent. nonnulli Scoti tribuant, quòd asserat, hoc esse possibile, si unum corpus crearet extensione locali, ut est de corpore Christi in Eucharistia, nam corpus Christi, & species sunt in eodem loco, species circumscriptivè, Christi verò corpus sine extensione locali. Sed licet Scotus hoc modo asserat, duo corpora esse posse in eodem loco, adhuc tamen docet posse ambo esse in eodem loco, & extensione locali, in hoc enim sensu movetur difficultas, & Doct. rixantur non in illo, pro solutione quaerit.

102 Dicimus 1. posse plures res spirituales, & unam spirituales cum alia corporea in eodem spatio naturaliter collocari, non ita plures corporeas. Concl. quod utraque pars est indubitata, & eodem fundamento probatur; ratio enim præcisa, cur naturaliter duo corpora sint in eodem loco, & spatio impossibilibus, est eorum quantitas, hæc enim est, quæ formaliter rebus omnibus impenetrabilitatem asserit, & ad quam naturaliter sequitur actualis impenetratio Scot. docet 4. d. 49. q. 16. §. Alii sequuntur. & probat ex Philo. 4. Phys. 7. ubi ait, quod si dimensiones essent a corporibus separatæ, adhuc adinvicem repugnant, & incommpossibiles forent, quòd fide credimus in Eucharistia Sacramento contingere, ubi videmus, unam hostiam consecratam cum alia non penetrari; cum igitur res omnes corporeæ sint quantitate præditæ, & eadem experies omnes incorporeæ, consequens est, ut plures corporeæ simul nequeant in eodem spatio naturaliter compenetratæ, si habent quantitates distinctas, plures autem incorporeæ simul esse possunt, quia interdum Deum non est intra corpus hominis, ubi etiam est anima rationalis, vel una spiritualis cum alia corporea, ut patet de anima rationali compenetrata simul cum corpore in eodem loco, in tali autem casu sunt omnia ista per distinctos respectus præsentia, & ubi locationes diversas ad eundem locum materialem terminatas simul in eodem spatio collocata, in hoc enim nulla videtur implicentia.

Contra hæc concl. arguitur 1. quòd plures res spirituales naturaliter esse nequeant in eodem loco; tum quia hoc videtur postulare ordo universi, ut si una res esset alia distincta secundum entitatem, una etiam distincta sit secundum locum, præsertim quando ambo sunt entia completa, & unum non est de integritate alterius. Tum 2. quæ sunt in eodem spatio, sunt per penetrationem, quæ naturaliter possibilis non est. Tum 3. quæ eodem modo comparantur ad aliud, non possunt esse simul in illo saltem naturaliter, ut constat de duabus formis substantialibus, quæ non possunt naturaliter simul esse in eadem materia, sed Angeli eodem modo comparantur ad spatium, ergo, & c. Tum tandem quia de hoc videtur dubitare Doct. 2. d. 2. q. 8.

103 Resp. ad 1. assumptum illud valere de rebus corporeis, at in incorporeis asseri nequit ratio probans, idem postulare ordinem universi. Ad 2. repugnat penetratio naturaliter in rebus quantitatibus, non in rebus quantitate exitis, præterquam quod penetratio propria ad res quantas pertinet, & unum non est de integritate alterius. Tum 2. quæ sunt in eodem spatio, sunt per penetrationem, quæ naturaliter possibilis non est. Tum 3. quæ eodem modo comparantur ad aliud, non possunt esse simul in illo saltem naturaliter, ut constat de duabus formis substantialibus, quæ non possunt naturaliter simul esse in eadem materia, sed Angeli eodem modo comparantur ad spatium, ergo, & c. Tum tandem quia de hoc videtur dubitare Doct. 2. d. 2. q. 8.

Secundo Prob. quod plures res corporeæ possint naturaliter esse in eodem loco. Tum quia plura accidentia materialia ejusdem corporis sunt ad invicem compenetrata cum eo in eodem spatio, ut patet de albedine, & dulcedine in lacte. Tum 2. quia corpora se tangunt, & in eorum contactu semper contingit penetratio superficierum utriusque, nam idem se tangere dicuntur, quia eorum superfices sunt simul in eodem spatio, & ex penetratione superficierum sequitur etiam penetratio partium ad invicem: nam indivisibile, sicut non est extra partem, ita non est extra locum partis; & ergo quod est simul cum indivisibile, est etiam simul cum parte, atque ita cum pars huius, & illius corporis sint simul cum suis superficieribus, & superfices simul ad invicem, sequitur etiam partes esse simul, & in eodem loco compenetratas. Tum tandem explicari nequit, quo pacto una quantitas alteri repugnet, eamque ad eodem loco pellat, vel enim hæc repugnantia est formalis, ut Scot. vellet videtur in 4. d. 1. q. 5. sub F. & hoc non quia, ut ipsemet docet 4. d. 49. n. 16. ad 2. primæ opinionis talis

talibus repugnantis non est nisi in ordine ad idem subiectum, quatenus autem duorum corporum non sunt in eodem subiecto, vel est virtutis, ut in hoc ultimo loco potius velle videtur, & neque hoc bene dicitur, cum non sint forma activa, virtualis autem repugnantis ad genus causae efficientis spectat, est enim inter formas, quae sunt productivae effectuum inter se formaliter repugnantium. **104.** Resp. ad 1. penetrationem proprie spectare ad res corporales distinctam quae in extensionem proprie spectare ad res corporales materialia ejusdem corporis, quae non sunt quantitate accidentum, & ideo proprie dici non debent ad invicem penetrare, sed potius simul esse in eodem subiecto. Ad 2. eadem de causa superflua, quibus si corpora tangant, debent dici simul, & non penetrare, quia ex eo capite, quo sunt simul, non sunt extensa, & divisibiles; ex similitate vero superfluum inter se non sequitur divisibile partium in eodem spatio, quia dum dicimus, indivisibile extra partem non esse, sed simul cum ea, non intelligitur quoad existentiam, quasi indivisibile in parte existat, & subiectetur, sed tantum quoad extensionem, & molem, quatenus additum parti non extendit eam, & consequenter non occupat distinctum locum quoad extensionem, bene tamen ipsi aliquid esse ponitur in loco partium, quod erit indivisibile, ut declaratum est dis. 9. q. 2. art. 5. Ad 3. inquit, cum repugnantis esse effectiva, & effectivum unum corpus aliud pellere ab eodem loco, efficiendo nihil minus impulsivum, vel motum localem in eo, quod e loco pellit. Sed hoc non bene dicitur, tum quia quantitas non est activa, tum quia impulsivum est effectus moventis, & impellentis corpus non autem quantitas, & ideo bene ait Doct. 4. d. 1. q. 5. sub E. quod potius haec repugnantis debet dici formalis, quam effectiva, nam servata proportione, ita est formalis in comparatione inter duas quantitates respectu ejusdem spatii, sicut inter duas qualitates respectu ejusdem subiecti, expulsio autem activa proprie spectat ad agentia introductiva qualitates in subiectum, vel moventia unum corpus ad locum alterius. Quia tamen repugnantis formalis proprie attenditur penes formas contentas circa idem subiectum, sicut dicitur Doct. in 2. dist. 49. q. 1. ubi repugnantis unita tum posse dici virtutalem, in quantum effectus unius causetur, qui est repletio loci, opponitur alteri cause naturali, ex quibus patet. Doctorem utrumque admittere, quod haec repugnantis formalis, & virtualis modo explicato. Non desunt tamen, qui hunc effectum quantitatis expellendi aliam vocent materialem, eo quia quantitas ad talem effectum non se habet active, sed potius passive, resistendo nimirum ac impediendo alterius quantitatis sub ingressum in eodem loco, quae ratione etiam dici solet effectus negativus, quatenus unum corpus non sinit aliud locum suum subingredi.

105. Tertio arguitur experimentis; nam 1. videmus, panem recentem vino immersum imbiberi vinum 2. cum ex aqua, & farina panis conficitur, in omnes, & singulas farinae partes aqua penetrat. 3. In ferro candentis ignem coexistit simul cum ferro, 4. spiritus vitales per partes animalis discurrunt, & per easdem partes penetrat alimentum, ut fiat nutritio 5. in condensatione plures partes ejusdem corporis ad invicem penetrantur. 6. ventus per aere magno impetu ducitur cum partibus aeris penetratur. Deum vas aquae plenum admittit secum multum auri, & vas plenum cineribus multum aquae.

106. Resp. ad Doct. dicitur in 4. ferat omnes has experientias. Ad 1. ait, vinum recipi in poris panis, omnia enim ferre corpora partes quasdam habent solidas, & quasdam porositas, in aliis vero partibus non est vinum, sed humiditas quaedam extra circumflans, ut Doct. ibi explicat. Ad 2. aqua miscetur cum farina per iuxta positionem, non per penetrationem, & ita conficitur panis. Ad 3. ait, in poris ferri candentis ignem latere, qui quia lucidus est, partes alias lucidas reddat. Ad 4. ait distans spiritus vitales per totum corpus per poros illos, ubi non est caro solida, non quod simul sint cum carne solida, idem dicatur de nutritione, quod alimentum recipitur in poris, qui in corpore animato sunt frequentissimi. Ad 5. fallum est, in condensatione penetrationem partium ejusdem corporis contingere, solum enim contingit quaedam partium consipationem in ordine ad situm. Ad 6. si ventus ab aere distat suo impetu aere miscetur, & per intermedias partes patitur. Ad 7. immo auro non statim & vase aqua dilabitur ob liccatem labiorum, sed in medio intumescit per modum fornici, est labia meandant, statim effunditur, aqua vero in vas plenum cineribus immixta resolvitur in cinere in calidos vapores, qui etiam se cum trahunt aliquas ipsius cineris partes, in qua etiam sunt multi meatus, quibus aqua se te immiscet.

107. Dicitur posse per absolutam Dei potentiam plura corpora esse in eodem loco per mutam penetrationem. Concl. est communis Doctorum sensus contra Durandum, quos hic referre non oportet, & manifeste colligitur ex Scriptura, & nostrae fidei mysteriis, SS. enim PP. unanimiter docent, Christum Dominum Iulio Virginis utero esse natum: clauso Sepulchro surrexisse: Evangelicis resurrexerunt, clausi januis esse ad Discipulos ingressum, & Paulus ait in ascensione Coelos penetrasse ad Heb. 4. quae clarissime Scripturae testimonium frustra nititur eludere Durandum, dicendum, Christum per simplicem dilatationem vasis Virginialis abique membrum fractione egressum esse, vel egressu potuisse, & coenaculum intrasse, vel per fenestras apertas, vel januas ipsas citissime apertas: & statim clausas, & sic ad alia Scripturae testimonia; Vel in ingressus, & egressus fuisse ad Christo Domino operatos transendo de extremo in extremum non transendo per medium.

Tum quia expositiones istas sensum ipsius delectant valde eorumque. Tum quia PP. omnes in his casibus texturam, factam fuisse penetrationem corporum, ut est videre apud Amic. tract. 20. q. 7. dub. 1. art. 3. Complut. q. 7. Mas. lect. 2. q. 4. & alios. Tum quia his Durandus responsionibus utitur Haereticis ad plures errores defendendos, & Scripturas eludendas, praefertim Galvin. ut scribit Maldonatus Joan. 20. vers. 19. Tum quia auctoritas D. Pauli de Christo in ascensione Coelos penetrante nullam foras patitur gloriam, & omnes Durandi ex illa ratione evadunt, & tum quia quoniam tractabiliter sit altera responsio, quod in his casibus transivit Christus ab extremo ad extremum non transendo per medium, tamen adhuc auctoritas Pauli hanc etiam expositionem non admittit ut notat Bassol. 4. d. 4. q. 4. ubi has solutiones asserit, & refellit. Tum quia hic transitus ab extremo ad extremum non est minus difficilis, quam penetratio corporum. Tum tandem quia quavis ita fieri possent ibi ingressus, & egressus Christi Domini sine penetratione corporum, tamen Scripturae, & PP. docent evensse cum corporum penetratione.

107. Deinde prob. ratione, explicando, quo pacto fieri possit talis corporum penetratio ex Scot. 4. dist. 49. qu. 16. quod duo corpora naturaliter nequeant fieri in eodem spatio penetrata, planum est, ex quantitate eorum provenire in hunc modum, ex quantitate eorum duplex potest, & occupatio, & occupatio occupandi occupum divisibilitate, cuius aptitudinis actus est actualis occupatio loci, & repletio, quae non est, nisi actualis extensio in ordine ad locum, & dicitur Ubi circumscriptivum, posteriori aptitudo, quae quasi ex priori proxime manare videtur, est potentia expellendi aliam quantitatem ab eodem spatio, in quo ipsa est, quae aptitudo dicitur impenetrabilitas, cuius actus est actualis exclusio, seu expulsio alterius quantitatis ab eodem spatio, & haec aptitudo ideo a priori manare censetur, quia unum corpus ideo a liud a proprio loco pellit, quia locum illum replet, & occupat. Quamvis autem passiones istae sint a quantitate inseparabiles, ut etiam realiter identitate, actus tamen harum passionum sunt merè accidentales, & solum iuxta communem naturam cursum cum illis necessario connecti, atque adeo per potentiam Dei aliorum fieri possunt, quatenus actus separari, potest enim Deus inquit Doct. 1. facere causam naturalem sine suo effectu connaturali, si pendat ab ea in genere causae efficientis, vel si finem in genere causae formalis, impediri etiam potest, dummodo non sit primarius ex dictis disp. 5. qu. 3. art. 3. ergo potest Deus plura corpora in eodem spatio penetrare, & hoc quidem duobus modis, ait Doct. juxta duplicem effectum adhaerentem, per quos naturaliter penetratio corporum impeditur, potest enim Deus impedire non concurrente, vel alia ratione utrumque quantitatis effectum, tam scilicet actualem repletionem unius, quam expulsionem, & in tali actu erunt duo corpora in eodem spatio penetrata, unum repletive, alterum non, & hoc modo de facto fit penetratio corporis Christi in Eucharistia cum quantitate specierum. Potest etiam impediri dumtaxat effectum negativum scilicet expulsionem, non impediendo positivum, scilicet repletionem, & occupatioem, & in tali actu ambo corpora erant repletive, & occupative in loco, fundando geminatos respectus suos, & Ubi ad eandem superficiem ambientem, vel spatium, & in hoc sensu corpora Beatiorum de facto dicuntur se penetrare per dotem subtilitatis, quae secundum Doct. loc. cit. I. & K. non consistit in aliqua qualitate physica beatis corporibus inherente, sed est potestas penetrandi omnia ex peculiari silentia Dei auferentis impedimenta naturalia.

108. Hinc patet, quam immerito Averla quae 27. sed. 5. cum aliis Scoti imponit, quod in eo tantum sensu admittit duo corpora posse ad Deum in eodem loco consisti, ut unum replet locum, non vero alterum, quasi putaverit, non posse dari corporum penetrationem, nisi impediendo effectum positivum repletionis, & non agnovit, posse etiam contingere per impedimentum solum effectus negativum, nimirum expulsionem, aut quidem Scot. sub lit. C. posse ad Deo duo corpora in eodem loco consisti impediendo repletionem unius, hinc enim est unus effectus quantitatis, ratione cuius repugnat, naturaliter duo corpora esse in eodem loco, at non negat in ea quae est alium modum penetrationis, impediendo, non quidem repletionem, sed solum expulsionem unius ab alio, imo, s. *Alms est intellectus* &c. in fine contra Gottfried. ait, quod licet possit Deus corpora duo ponere in eodem loco, auferendo modum quantitativum, unius scilicet repletionem, & tamen potest id facere, etiam illum conservando in utroque, & s. *Respon.* 40. q. 2. probat ex professo posse etiam circumscriptivè utrumque esse in loco, nec duo Ubi circumscriptivè repugnare in duobus corporibus in ordine ad locum eundem, & infra I. & K. ait, penetrationem in corporibus beatis de facto non fieri, nisi per privationem unius ex mutatione, & tandem quodlib. 11. M. inquit respicit, posse duo corpora esse in eodem loco repletive, & dist. 10. q. 2. per hoc probat, idem corpus esse in pluribus locis circumscriptivè, quia plura possunt esse in eodem loco eodem, & plura ratione, quae ibi probat, Deum posse ponere corpus in pluribus locis circumscriptivè, quia de facto ponit corpus Christi in Coelo circumscriptivè, & in pluribus hostiis non circumscriptivè, sed praesentialiter tantum quod est difficilissimum, cum hic duo interveniunt miracula, ibi unum, pariter militat in proposito, quia de facto ponit Deus duo corpora in eodem loco expandendo unum suo connaturali modo essendi in loco, quia est totum in tota hostia, & totum

totum in qualibet parte, tantum magis poterit ambo ponere in eodem loco circumscriptivè conservando scilicet in utraque connaturali modum essendi in loco, quia faciendo primum est duplex miraculum, implebit enim & repletionem, & expulsionem, ac faciendo secundum, est tantum unum miraculum, quatenus impeditur tantum expulsio, ergo Doct. neque negavit, neque negare potuit, etiam circumscriptivè, duo corpora posse esse in loco eodem etiam circumscriptivè.

109. In oppositum arguit 1. Durandus quantitas est ratio repugnantis plurium corporum in eodem loco, ergo ipsa permanente in corporibus, nunquam poterunt in eodem spatio consisti, etiam per potentiam Dei absolutam, eo praefertim, quia impenetratio est passio intrinseca quantitatibus, ab ea proinde profus inseparabilis, & cum expulso sit effectus formalis quantitatis, nec etiam ab ipso Deo poterit impediri, Respond. Doct. loc. cit. inf. G. concedendo, quod quantitas est ratio repugnantis duo corpora esse simul virtute naturali, quae non potest facere causam sine suo effectu naturali, non tamen divina, quae hoc potest, & negat, hanc repugnantis esse formalem, cum potius sit virtualis, ac proinde potius reducibilis ad genus causae efficientis, & negat tandem, impenetrationem esse passionem quantitatis, cum haec potius sit impenetrabilitas, & impenetratio sit eius actus ad Deum impediibilis, itaque quantitas est ratio fundamentalis repugnantis, non virtus formalis, & actualis, talis enim est actualis expulsio, & impenetratio, & haec expulsio autem non est effectus formalis quantitatis, aut est effectus formalis secundarius, qui potest a Deo suppleri.

Secundo si duo corpora esse possunt in eodem loco, ergo pariter, & duo partes ejusdem corporis poterunt se invicem penetrare, quia sicut partes ejusdem corporis poterunt diversae loca debentur, ita diversae partes ejusdem loci partes atque consequenter mirabiles, & paradoxa sequantur, nimirum partem forae aequalem toti locum includi in quavis minima parte, quantumvis maximum motum transire posse per foramen aere, & totum Coelum, imo & universum posse in minima bursa recludi, quae omnia sunt contra rationem quantitatis posthac partes extra partes, ut extensionem facit non virtus.

110. Resp. quicunque tenent essentiam quantitatis non consistere habere partem extra, partem in ordine ad locum actu, sed tantum aptitudinem, seu in principio existivo ejus, concedendo consequentiam, & negat, inde absurda illa sequi, quia essentia quantitatis non consistit in extremitate actuali partium in ordine ad locum, sed in extremitate partium in ordine ad locum in actu primo; unde cum aptitudo possit suo actu privari a Deo, poterunt partes quantumvis magnae molis se penetrare in puncto spatii, & ita de facto contingit in Eucharistia de partibus corporis Christi, cum quo adhuc stat inaequalitas partium cum toto, cum totum semper fit exigitum suapte natura majoris extensionis localis, quam pars, & sic de facto totus Christus fuit speciebus dicitur major suo digito, nedum in ordine ad se, fed etiam in ordine ad locum.

Sec haec communis responsio quamvis veram contineat doctrinam tamen non satisfacit argumento, nam ut notat Averla cit. qui negat, penetrationem unius corporis quanti cum alio esse possibilem, id solum negant flante extensione locale utriusque, alioquin utro illam admittunt, ergo defendere oportet etiam salva extensione locali, & actuali repletione posse plura corpora, atque adeo plures partes ejusdem corporis penetrari, idque non esse contra essentiam quantitatis, neque extensionis localis. Idcirco resp. Averla, flante hac extensione non posse quidem omnes prorsus corporis partes penetrari, ita ut indivisibiliter se haberent in loco, quia id flante forte contra essentiam hujus extensionis, sed tamen posse unam aliquam partem cum alia penetrari v.g. unum semipalmum cum alio, & per hoc non destruitur essentia talis quantitatis, & extensionis, quia non est de ratione ejus, ut quaelibet pars actu fit extra omnem aliam partem in loco, sed satis est, ut sit extra aliquas, quod adhuc salvaverit, etiam si per partium penetrationem totum unum verum in bursa concluderetur.

Hec tamen responsio in primis falso innititur fundamento, quod essentia quantitatis consistat in extensione locali alii, hoc enim asseri nequit sine magno praesudicio Sacramenti Eucharistiae, ubi Christus est cum sua quantitate abique alia prorsus extensione locali, ut diximus d. 9. a. 1. art. 1. & adhuc argumento non satisfacit, quia contendit, argumentum inferre tanquam absurdum quamcumque partium ejusdem corporis penetrationem, ex quantitate enim data sequuntur alia de illa, quod pars erit aequalis toti, & quomodo enim per repletionem unius salvetur, quod reducta mole bipalmari ad spatium unius digiti per penetrationem partium ad invicem, adhuc in qualibet parte digitali una medietas est extra aliam, non tamen unius palmis est extra alium palmum, nec semipalmus extra semipalmum, ac quidem non salvat Averla, quod in duobus palmis, vel semipalmis ad spatium digitale reductis detur adhuc extensio, & magnitudo bipalmari major palmari, & palmari major semipalmari, cum unius palmis non fit extra alium, nec semipalmis extra semipalmum.

111. Respondendum igitur est cum Bas. cit. a. 2. ad 10. neg. conf. flentium duo corpora valere esse per Dei potentiam in eodem loco circumscriptivè, non inde valere inferre, ergo pariter, & duo partes, vel plures eorum corporum ita in loco existentium, cum enim esse in loco circumscriptivè fit ita esse in loco, ut totum corpus totum

ti loco correspondeat, & singulae partes singulis loci partibus plane implicat in terminis, quod corpora illa sint in loco circumscriptivè, & quod partes ejusdem corporis sint invicem competentia, partes enim ejusdem corporis esse ita competentes formalissimè inferre, corpus, cuius sunt partes, non esse in loco circumscriptivè, non igitur implicat absolute penetratio partium ad invicem, quia si fieri potest in corporibus, etiam fieri potest in partibus, ut patet in Eucharistia, fed implicat facta suppositione, quod corpus, cuius sunt partes, sit in loco circumscriptivè, ut est in casu concludit; in casu vero, quo partes penetrantur ut inveniunt, recte salvatur inaequalitas partium respectu totius, modo a communi repletionem alia explicata.

Sed adhuc urgetur, absolute implicare penetrationem partium ejusdem corporis ad invicem, quia ita se habere videntur partes quantitatis continuatae permanentis ad suum totum, succedive ad suum, sed implicat, duas partes entis successivae esse simul duratione, ergo etiam implicat, duas entis permanentes esse simul loco. Negatur paritas, quia quantitas successiva necessaria includit in suo conceptu essentiali extensionem actualem partium in duratione secundum prius, & posterius, ita ut una non existat simul cum alia, fed necessario post aliam, atque adeo non potest consisti essentia quantitatis successivae per solam aptitudinem ad extensionem successivam, nam quicquid non habet actu successivum, etiam si possit illam habere secundum partes suas, est ens permanentis, ut patet de calore, & aliis qualitatibus successive acquiribilibus; ut vero partes quantitatis permanentis, cum omnes actu simul existant, ita quoque poterunt in eodem spatio sibi invicem coexistere, & poterit eius essentia salvari per solam aptitudinem ad extensionem localem.

112. Tertio arguitur ex absurdis, quae inde sequerentur, idem bis repleti, atque ita effectum eundem esse ad plures causas totalibus, singulis enim corporibus sufficienter explere loci capacitates, quantum sufficit, ne vacuus dicatur, & singula corpora sufficienter distare latera continentis. Secundo sequitur, eundem locum simul esse plenum, & vacuum, quia impletur per unum corpus, & cum hoc esse vacuum, quia simul potest recipere aliud corpus. 3. locum non esse adaequatum loco, quia ipso recepto adhuc potest aliud locum recipere. 4. sequitur, illi duo corpora in eodem loco competentia esse duo ex hypothese, cum uno vero, quia sunt simul, nam sicut punctum cum alio puncto simul non facit nisi punctum, & superficies cum superficie non nisi superficiem unam, ita dicendum videtur de corpore proprio simul cum alio. 5. tunc ab uno puncto continentis possent duci duae lineae rectae ad punctum locati; nam tunc duci possunt lineae a puncto loci ad aliud punctum correspondens, quot corpora sunt in eo, & tamen a puncto ad punctum una tantum linea recta duci potest. 6. tandem sequitur, actum expellendi in quantitate separari posse ab actu replendi, & occupandi locum, quod implicat, ita enim se habet a. Qualis expulsio ad actualem repletionem, sicut aptitudo expellendi ad aptitudinem replendi, & occupandi, fed inter has aptitudines est necessaria connectio, ergo etiam inter actus earum ad invicem; imo sicut due itae aptitudines non videntur inter se distinctae, sed una, per hoc enim formalissimè nata est quantitas aliam expellere a suo loco, quia nata est ipsum replere impenetrabiliter, ita actualis expulsio, & occupatio non erunt distincti actus fed unus, & idem, per hoc enim formaliter unum corpus aliud expellit, quia locum suum occupat impenetrabiliter ratione quantitatis, ergo ad haec absurda evitanda, aut negandum est absolute, duo corpora in eodem loco esse posse, aut saltem ambo esse posse repletive.

113. Resp. negando, ex hoc nullum sequi absurdum ad 1. concedit Doct. quod 11. M. & N. idem spatium posse bis repleti formaliter, per potentiam Dei absolutam, non enim majus est inconvenientis, locum plenum repleti de novo aliquo repletore formaliter, quam continens unum sibi commenturatum, de novo continere aliud simili modo continendi; ait etiam, quod utrumque corpus faceret distare latera continentis formaliter, sicut utrumque formaliter replet, neutrum tamen effectivè, quia in hoc sensu agens, quod primo dividit hoc latius ab illo, facit distare latera continentis, eaque replet; quomodo autem hinc non sequatur, ejusdem effectus dari plures causas totales, dictum est disp. 8. qu. 3. art. 2. nu. 72. Ad 2. ait Bassol. locum uno corpore repletum dici debere absolute plenum, & non vacuum, quia vacuitas dicitur careantia cuiuscunque corporis, alioquin si potest dici vacuum, quia potest aliud corpus recipere cum eo, quod habet, idem etiam dici potest, dato, quod non possit esse in eo simul, nisi unum corpus, nam dum habet illud unum, caret in eo simul, nisi unum potest recipere, sicut non simul cum illo, si igitur dicitur locus plenus, & non plenus, non debet dici absolute, sed debet dici plenus corpore, quod habet, & non plenus alio, quod caret, & ista non contradicunt, quia non sunt secundum idem, vel respectu ejusdem. Ad 3. ait idem Bassol. adaequationem inter locum, & locatum esse secundum magnitudinem, & extensionem, quia locus nihil majus continere potest, quam fit ambitus ejus, nec locatum habere potest minorem locum, non tamen secundum multitudinem. Et si dicitur, unum locatum esse capacitati loci adaequatum etiam secundum multitudinem, hoc verum est capacitatis naturalis, non autem obedientialis; quod non est intelligendum (ait Bas.) quasi sint duae capacitates realiter distinctae, sed ut sit eadem ad diversae agentia comparata, & limitata dicitur respectu unius, interminata vero respectu alterius. Ad 4. verum est, unum punctum aliter quando additum non facit majus, valium tamen est quod non

non sunt duo, unde sunt unum penetrativè, quia non faciunt ma- jus quantitativè, sed non sunt unum entitativè, & sic etiam in propo- sito duo corpora ferunt unum penetrativè, quia non faciunt majorem molem quam si essent unum tantum, duo tamen essent entitativè. Ad 3. neg. sequela, quia punctum ex parte loci correspondens puncto loci, licet esse unum situaliter, tamen entitativè duo forent, sicut duo sunt corpora locata, unde duo entia forent linee recte ductæ a puncto loci ad puncta corporum, quæ tamen inter se compenetratæ forent, sicut puncta, ad quæ terminantur.

Denique negatur, actualem expulsiorem inseparabilem esse ab actuali repletionè, quamvis enim aptitudines replendi, & expellendi sint per quamvis potentia ab invicem inseparabiles propter identitatem realem, tamen actus separari possunt, præsertim prior a posteriori, quia nec inter se, nec cum tertio realiter identificantur, saltem in super est aptitudines illas non esse inter se ex natura rei ab invicem distinctas, impenetrabiles enim, quæ est aptitudo expellendi, verè ex natura rei distincta est ab aptitudine replendi ut sic, quæ est præcise considerata competit etiam substantiæ corporeæ circa quantitatem, sicut & penetrativè realiter distinguitur ab actuali repletionè, unde non est absolute concedendum, quantitatem expellere aliam, quia locum replet, & esse aliter expulsiorem, quia est repletiva loci, sed cum addito, quia replet locum impenetrabiliter, & nata est replere locum tali modo, non enim in quantitate datur actus replere loci posteriori, ut in aliis rebus corporis contingit.

QUESTIO VIII.

An eadem res seu corpus, seu incorporea, possit simul esse in pluribus locis.

114 Non est difficultas de locis inadæquatis intra propriam sphaeram existentibus, pars enim de factis videmus, corpora per suam quantitatem plura partialia loca occupare secundum diversas partes, ex quibus integratur locus adæquatus toti corpori correspondens, & id fatendum est de Angelo, si tunc concedatur esse in spatio divisibili per suam quantitatem virtutis in eo continendū, sed est difficultas de locis adæquatis, ac etiam inadæquatis extra propriam sphaeram existentibus, & in ordine ad potentiam supernaturalem, quia naturaliter conceduntur omnes, id est, verè non posse. Et quidem quantum attinet ad substantias spirituales non est magnalis inter Doctores, quia cum eorum essendi modus in loco sit inextensivus, & indivisibilis, libenter admittunt, id potentiam Dei absolutam continere posse, nam si ista esset repugnans replicationis rei in pluribus locis, hæc non videtur procedere, nisi ex replicatione locali extensa, & divisibili, & ideo consequenter dicunt, substantiam corpoream posse etiam in pluribus locis replicari, sed non nisi modo inextenso, & spirituali, sicut de factis iuxta fidem corpus Christi existens in Cælo circumscriptivè replicatur utique in pluribus hostiis consecratis, sed non præsentia eodem rationis cum ea quam habet in Cælo, sed alterius, inextensa nimirum, & indivisibilitati D. Tho. 3. par. qu. 7. art. 1. ad 3. & q. 81. art. 1. ad 2. & in 4. Phys. Met. cap. 5. sect. 2. Complut. qu. 8. Zanard. qu. 3. sic etiam docuit videtur D. Bon. 4. d. 44. qu. 1. Henric. quod. 9. qu. 2. & ex Resene. Vitiq. 3. p. disp. 129.

Opposita sententia docet, quod si substantiæ spirituales possunt sua connaturali modo replicari in pluribus locis a Deo, ita quoque corporeæ suo modo connaturali scilicet extenso, & corporeo, & hæc sententia est communior, & receptissima, præsertim in Scripturis contra Hæreticos, eam ex antiquis doctum fuisse Alesis 4. part. 2. 1. art. 1. Scot. 4. dist. 10. qu. 2. & quod. 10. cum suis sectatoribus, Oham 9. cum cæteris Nominalibus, ex Recentioribus aurem Belarm. lib. 3. de Eucharis. cap. 5. & 4. Suar. 3. p. tom. 3. disp. 48. sect. 4. Valenqu. 3. de Eucharis. punct. 1. Pesant. qu. 76. art. 5. disp. 2. Cominh. 4. Phys. cap. 5. q. 5. Murc. disp. 1. qu. 7. Veracru. sicut. 2. Hurd. disp. 16. Phys. sect. 5. Averta 9. 2. lect. 6. Amic. tract. 20. qu. 7. Dicimus nullam rem, sive corpoream, sive incorpoream, posse simul esse naturaliter virtute in pluribus locis adæquatis, aut inadæquatis extra propriam sphaeram sui loci naturalis. Concl. quoad omnes partes est Scot. in 2. dist. 2. 7. & 4. d. 10. qu. 2. concedit ab omnibus, & breviter probatur, quia locus adæquatus est, quem replet Angelus, vel corpus iuxta limitationem suam substantiæ, vel quantitatis, & ad quem replendum Angelus se movet secundum ultimum suam motricis potentia, ergo non possunt naturali virtute plura talia loca replere, hoc enim directe tolleret limitationem eorum quantitatis virtutis in Angelo, & molis in corpore, & locus, quem adæquatim supponebamus Angelo, vel corpori, non esset adæquatus, quæ ratio etiam probat, id esse impossibile naturali virtute de locis inadæquatis extra propriam loci naturalis existentibus, hæc enim agitur de loco naturali, respondente toti quantitati molis in corpore, & virtutis in Angelo, ergo si demus locum palmarem v. g. adæquatè respondere substantiæ corporeæ, vel incorporeæ, & hunc ab his esse repletum nec præsentiam palmarem implicat naturaliter Angelum, & corpus extendi posse ad replendum simul quantumvis exiguum spatium extra adæquatim existentem, si enim adhuc aliud spatium potest naturaliter replere, jam locus ille prior non erit adæquatus, ut supponitur.

Sed contra hanc Concl. instati potest ratione, quia utitur Scot. in 4. dist. 10. qu. 2. Dico ergo, & c. ad probandum, quod idem corpus

esse possit in pluribus locis adæquatis divina virtute, quæ rem esse in loco non dicit, nisi respectum præsentia extrinsecus adveniens, sed tales respectus pluraliter super idem fundamentum non implicat, quia respectus intrinsecus advenientes de quibus minus videtur ita pluraliter, ut patet de albedine plures similitudines fundantes, ergo non implicat, rem à Deo in pluribus locis constitui simul, & scilicet. At hæc ratio sic retorqueri potest cum Rubion in 4. d. 10. qu. 3. pluraliter respectum intrinsecus adveniens, de quibus minus videtur sit naturaliter, ergo tanto magis fieri potest pluraliter præsentiam unquam etiam ratione retorta, probat Rubion, plura corpora posse naturaliter esse in eodem loco, quia sicut naturaliter ad unicum alium sunt diversæ similitudines, ita & respectu eisdem loci poterunt naturaliter esse plura Ubi si ratio Scoti valet.

116 Resp. Sampson. 4. Phys. q. 6. in fine, ob id dici debere, ratione Scoti esse dialecticam, & permissivam, sed prælat dicere, Doctorem ratione allata velle tantum ostendere non implicantiam pluralitatis Ubi super idem fundamentum, cum hoc naturaliter videtur in respectibus intrinsecus advenientibus, de quibus minus videtur non quidem absolute, sed tantum ex eo capite, quo sunt minus accidentales extrinsecus advenientes, ut ibi se explicat, non autem omnimodam paritatem voluit inferre, est alio enim capite maxima est disparitas in horum respectuum causatione, ut Doct. notat. 4. d. 49. q. 16. ad 2. princ. natura enim non potest dare, nec causare mutationem positivam sine privativa, in quibus nata sunt concurrere, unde non potest dare absolute, nisi privet substantiam nigredine, in quibus tamen non sunt nata concurrere, in illis potest ut in illuminatione, ubi enim est mutatio positiva sine privativa, in proposito ait Doct. omnis motus ad diversæ Ubi est talis quæ sit contraria, & ita absolute loquendo, natura non potest facere, quod corpus aliquod accipiat unum Ubi, & non privet alio, quia nata sunt concurrere mutationes positive, & privative in talibus id verò non contingit in acquisitione illius respectuum, in quibus adveniens unum similitudinis præsentiat, & c. ut cum albam facit simile huius albo, non est necesse, quod deficiat esse simile alteri, & sic de parte respectu alterius sibi. Neque etiam argumentum valet, ut à Rub. retorqueretur ad probandum, posse naturaliter plura corpora esse in eodem loco, quæ vis enim ex eo capite bene ostenditur non implicantiam, tamen absolute non valet paritas in omnibus de pluralitatis respectus intrinsecus & extrinsecus advenientes ad eundem terminum, nam quemadmodum, quia natura non potest facere mutationem positivam sine privativa, ideo non potest pluraliter præsentiam in eodem corpore, ponendo illud in pluribus locis, ita quia non potest impedire effectum necessarium causæ naturalis scilicet expulsiorem quantitatis ideo non potest pluraliter præsentiam in corporibus ad eundem terminum ponendo illa in eodem loco.

117 Secundo pluralitas locorum adæquatorum non excedit capacitatem rei, alioquin neque Deus posset illam ponere in pluribus locis, ergo neque excedit virtutem activam naturalem, quia naturalis capacitas passiva naturali active commentatur, quod præsertim de Angelo non videtur posse negari, quia adæquatus ejus cum loco non est per commentationem, qualis est adæquatus corporis. Resp. assumptum esse verum de capacitate passiva obedienciali, saltem de capacitate naturali correspondente activitati agentis naturalis, quod etiam de Angelo asserendum est, sed enim loco non commentatur mathematicè, commentatur tamen entitativè, & metaphysicè per limitationem sui entitatis.

Sed dices, si tamen videtur esse posse in pluribus inadæquatis extra propriam sphaeram, quia id non excedit naturalem ejus facultatem, si enim illa plura loca inadæquata extra ejus sphaeram existentia ad invicem continuantur, Angelus posset simul illa replere, quia non excederet extensionem loci adæquati. Neg. sequela, quamvis enim illa inadæquata loca non excedant extensionem loci adæquati Angeli quoad substantiam, unde si forent continuata simul attingerentur, excedunt tamen quoad modum, quatenus sunt extra sphaeram locationis angelicæ. Dices, saltem videtur esse posse in pluribus inadæquatis distans, & discontinuis intra ejus sphaeram, Resp. id esse dubium, & non posse asserti rationem necessariam pro, vel contra, ut notat Doct. 2. dist. 2. q. 7. A. nam pro parte affirmativa arguitur, ex P. Vulpes disp. de Angel. 8. art. 6. quod hæc inadæquata loca non excedunt facultatem Angeli naturalis, cum sint intra ejus sphaeram, & quod non naturali necessitate est instant, vel tanto spatio, ut corpore sit in libertate, & quod ideo pro imperio voluntatis poterit se præsentem facere quatuor angulis templi, quod supponitur locus adæquatus illius, & non reliquis partibus. Resp. loca illa inadæquata intra propriam sphaeram, etsi non excedant facultatem Angeli naturalem secundum rem, tamen adhuc excedunt secundum modum rationis scilicet discontinuitatis, non enim illa replere potest, nisi per unicum, continuam totius sui esse diffusionem, nec aliqua ratio necessaria ostendit posse se discretè diffundere per suam sphaeram, & quod ex libertate, quam habet se constituendi in tali, vel tanto loco infra adæquatim, saltem inferre licet, quod semper valeat retrahere pro suo libito ad maiorem, & maiorem locum semper tamen continuum. Et si pro parte negativa dicatur, quod si continuas sphaeræ respectu angelicæ præsentia necessaria non est, non posset assignari ratio, quare Angelus non potest producere in seipso duas præsentias discretas valde distantes, & insuper concedendum esset, retenta æqualitate præ-

re posse Angelum per lineas distantes moveri pluribus motibus, immò motibus contrariis, & quod anima nequit informare lumen tremas corporis partes non informatas intermediis, nec lumen potest à Sole extremis partibus derivari, nisi per medias, ergo nec Angelus esse potest in extremis partibus iuxta adæquata sphaeræ, nisi coexistat intermediis, quæ sunt argumenta Molesii, Suar. & Vaisq. Respon. hæc etiam parum urgere, & quando enim Angelo assignatur determinata sphaera vis præsentia, planè hæc non constituitur ex locis inadæquatis valde inter se distitis, & disjunctis, sed omnino conjunctis, & continuis, quorum singularis potest se præsentem facere arbitrari suo duobus v. g. extremis, & non intermediis, & etiam eodem modo per illa loca discreta intra propriam sphaeram poterit naturaliter moveri pluribus motibus, immò & contrariis, neque ex hoc sequitur illimitatio, quia sunt illi motus intra propriam sphaeram: neg. contradiçtio, quia non foret secundum idem. Nec parvas assumpta de anima, & Sole valet, nam anima unitur corpori naturaliter, veluti forma materię, non sic Angelus unitur corpori naturaliter, veluti naturaliter diffunditur lumen à Sole extremum per medium.

118 Dicimus 2. ipedat Dei potentia posse non in eodem eundem Angelum, sed etiam idem corpus esse in pluribus locis adæquatis circumscriptivè, seu definitivè. Concl. tenetur ab omnibus Catholicis, ita enim fides docet de corpore Christi in pluribus hostiis consecratis circumscriptivè replicato, & quidem in universum non repugnare plures præsentias adæquatas probari potest. Tum quia pluraliter respectum præsentem extrinsecus advenientium, quales sunt illæ præsentiae super idem fundamentum, absolute non implicat, ut latè probat Doct. 4. dist. 10. q. 2. §. Dico ergo. Tum quia licet natura causare nequeat mutationem positivam sine privativa, in quibus nata sunt concurrere, unde non potest communicari tamen quibus natura sunt concurrere, neque hæc præsentiam causare, nisi privet naturam, & ita tamen negari nequit divina omnipotentia, quæ fecit duo contraria in eodem subiecto componere potest, ita a fortiori duas præsentias, quæ proprie non sunt contrariæ, ut docet Doct. 4. d. 49. qu. 16. ad 2. princ.

Quod verò corpus possit expolari à Deo suo connaturali modo essendi in loco, & ibi indivisibiliter præsentem ad modum spiritus, probat Doct. in 4. dist. 10. quest. 1. M. & dist. 49. qu. 16. C. ubi ostendit, posse Deum impedire effectum naturalem corporis replendi locum, & consequenter ipsum privare positione de genere totum locum, & partium eius ad partes istius, eo autem ipso quod corpus non est in loco divisibiliter, consequenter divina virtus manus non est in loco divisibiliter ad modum spiritus, Quomodo autem concepti possit res corporea esse in loco indivisibiliter, quamvis sit difficile explicari, tamen potest esse oppositò, declarando nimirum modum, quo res incorporea est in loco divisibili, sicut enim Angelus, licet in se sit indivisibilis, constituitur tamen in loco divisibili indivisibiliter, quia tot fundat in se præsentiam, quot sunt partes proportionales loci, quæ quia sunt divisibiles ex parte loci, & ad diversas partes eius determinatæ, ideo Angelum constituit in loco divisibili, & quia sunt indivisibiles ex parte subiecti, & proinde singulæ in toto subiecto hæc ratione præstant, ut totum subiectum scilicet Angelus, sit totus in toto loco, & totus in singulis partibus illius, sit totus in toto loco, & totus in singulis partibus illius, ita ex oppositò licet corporealitate fuerint tandem proportionalium, quantum singulæ ad idem spatium terminentur, & sic omnes eius partes erunt eidem spatio presentes indivisibiliter, licet omnes illæ, ita singulæ præsentia ad idem punctum terminari supponatur, ergo non reputatur corpus esse in loco indivisibiliter ad modum spiritus, cum hoc tali discrimine, quod licet præsentia corporis, & spiritus in tali caso conveniant, quod ad rationem respecti locum indivisibiliter, adhuc tamen differunt, quia præsentia corporis foret ad hæc divisibiles ex parte subiecti, non autem præsentia spiritus, & ratio est, quia implicat subiecto divisibili inherere accidens spirituale, & indivisibile, in quem modum explicandæ præsentiam corporis indivisibilem Basilio, quos inclinare visus est, 4. d. 49. q. 2. art. 2.

119 Contra hæc Concl. arguitur 1. Tum quia limitatio rei creatæ ad locum provenit ex limitatione entitatis ipsius, ergo licet nequit fieri à Deo illimitata quoad esse, ita nec entia quoad locum. Tum quia rem esse in loco definitivè, est esse ita hic, quod non alibi, ergo implicat in terminis posse rem poni in pluribus locis definitivè. Tum quia non potest eadem res simul esse in diversis temporibus, ergo nec simul in pluribus locis.

Resp. ex Scoto 2. dist. 2. q. 7. ad 2. & 4. dist. 10. q. 2. R. concessio antec. neg. conseq. siquidem finitas in entitate est modus intrinsecus creature realiter identificantis, non ita actualis limitatio, & determinatio ad unum locum, sed hæc est actus aptitudinis illius, quæ res creatæ habet, in quem modum potest à Deo impediri, sicut & actu quantum loco, qui proinde potest à Deo impediri, sicut & actu cum infumate alterius aptitudinis naturali necessitate rebus conveniens, & quamvis res creatæ tunc dicatur illimitata in ordine ad locum, non dicere illimitata etiam quoad esse, aut immensa centri debere, quia hæc illimitationem non haberet ex principiis intrinsecis, sed ex potentia agentis infiniti, ad quod est in potentia obedienciali sicut à pari ex eo, quod res aliqua fuisset ab æterno creatæ, non proinde participaret æternitatem Dei, quia talis illimitatio in duratione non sibi conveniret ab intrinsecis, &

necessario, sed tantum ab extrinsecis, & contingenter. Neque inconvenit, res creatas in ordine ad locum habere limitationem ex vi potentia naturalis, & non habere ex vi obediencialis, quia passim id experimur in cæteris, materia enim non est simul capax duarum formarum substantialium disparatarum, nec subiectum contrariarum ex vi potentia passivæ naturalis, bene tamen est casualis ex vi obediencialis, & hæc potentia obediencialis in rebus ad finitatem in rebus elevatur, perfectiorem, ut sepe diximus cum Scot. 3. dist. 14. q. 2. in fine, tum quia si reperitur in rebus obediencialis activa, non est sufficiens, & completa, sed inchoata tantum, & insufficientis, ut declaratum est disp. 7. q. 6. art. 5. Ad 2. modus essendi in loco definitivè dupliciter usurpatur solet, ut notat Sampson. 4. Phys. q. 4. in fine, & Rubion. 4. dist. 10. quest. 42. art. 3. vel ut idem sonat, quod esse in loco incircumscriptè, quo sensu appropriatur rebus incorporeis, vel ut vis vocabuli sonat, quatenus dicit negationem cuiuscunque alterius loci, in quo sensu communis locum sibi determinat, quæ ex vi potentia naturalis unum certum locum sibi determinat, in secundo sensu conceditur, nihil posse poni in pluribus locis definitivè, quia hic est modus naturalis rerum existentium in loco, quem sibi vindicant materialiter, & eo expoliantur statim ac ponuntur in pluribus locis, ac in primo sensu negatur, nil posse poni in pluribus locis definitivè. Ad 3. negatur paritas de tempore, & loco, quo enim res nequeat esse simul in diversis temporibus, provenit ex parte temporis, quod est in continuo fluxu, unde nunquam duo tempora possunt esse simul, ac loca non fluunt, sed manent.

20 Secundo, si idem esse potest in pluribus locis simul, & semel, plura sequuntur absurda, sequitur enim 1. terminos motus, à quo, & ad quem, esse compossibiles, quod est contra rationem, & Philol. 5. Phys. patet consequentia, quia duo ubi possunt esse termini motus. 2. idem esse posse à se ipso dividuum, Romæ siquidem existens esset divisum à seipso existente Venetiis, 3. idem esse distans, & indistans respectu eisdem loci, nam quatenus Romæ distat ab Urbe Venetiarum, licet quatenus Venetiis replicatus non distat. 4. idem esse extra terminos proprios, & ultra extremitatem suam, locus enim ex 4. Phys. est terminus, & extremitas rei locatæ. Demum si idem potest esse simul in duobus locis, ergo & bis poterit poni in eodem loco, cum sit par ratio.

Resp. neg. conseq. ad primam probat. ait Doct. cit. lit. O. absurdum esse, & impossibile, quod termini motus sint simul, loquendo de terminis primis, quales sunt forma, & privatio, non autem de secundariis, & concomitantibus, qui scilicet conjunguntur terminis prædictis, & ambo sunt positivi, nisi enim sunt compossibiles, ut patet in augmento, ubi quantitas præcedens manet, in proposito Ubi & Ubi non sunt termini motus per se, & primi, sed concomitantes. Ad 2. in casu ipso idem esset à seipso divisum secundum locum, non quoad essentiam, non enim res illa pluribus in locis replicata divideretur in plura seipsa, ita ut plures evaderet entitates, sed semper esset eadem, diversas fundans præsentias. Ad 3. ait Doct. ad 2. princ. non esse inconveniensem idem per Ubi, quo Romæ constituitur, distare ab Urbe Venetiarum, & ab eadem non distare per Ubi Venetium, unde ob talem diveritatem præsentiarum salvatur contradictio. Ad 4. locus est terminus, & extremitas rei locatæ, quo ad eam præsentiam, quæ ipsum respicit, unde non potest res locata per illam eandem præsentiam alibi constitui, bene tamen potest secundum aliam, videtur Doct. lit. N. Ad ultimam concedunt aliqui paritatem, quia tunc putandum esset, tamen apud nos videtur absurdum, quia nec ejusdem effectus darentur duæ causæ totales, nam per singulas præsentias sufficienter constituitur hic, & paritas assumpta non valet, quia ad multiplicationem relationum requiritur ad minus multiplicatio termini, vel fundamenti, quare ad pluralitates locorum possunt manente præsentia in re locata, à manente unitate loci, & locati non apparet ex quo cap. relationes purificari possint.

21 Tercio, id repugnare videtur potentia activæ rei creatæ, ex hoc enim quod simul, & semel esse in pluribus locis, sequitur posse in omnibus passum agere, si in omnibus passum reperiat, & ita scilicet totum illum poterit comburere mundum: & parva caecitate totum illuminare, & Angelum replicatum ubique posse omnipotia corpora movere. Id etiam repugnare videtur rationi ipsius Ubi, quod omnino incompossibile est cum alio Ubi, cum enim accidentia in eodem subiecto existentia se invicem denominare soleant, ut patet de subiecto quanto, & alio, nam dicimus quantum album, & album quantum, si Ubi Venetium, & Romanum in eodem forent subiecto, ubi Venetium denominaret Romanum Venetiis præsens, & c. contra. Demum id repugnare videtur motui locali, qui nullatenus fieri potest ab extremo ad extremum non transeundo per medium, aut si res potest simul esse in pluribus locis, id fieri posset per immediatam productionem secundi Ubi, quo constituitur in secundo loco.

Resp. neg. assumptum, quia docet Doct. lit. I. per tertiam propositionem, sicut se habet res in uno loco, & in aliis locis, ubi res activa ad diversa ibidem sibi approximata, sic se habet existens in pluribus locis, quia per replicationem præsentiarum non augetur virtus activa ejus, nec intensivè, nec intensivè, quare sicut ignis in uno loco existens non combureret omnia combustibilia, si esset

& absolute postulet ipsa natura rei, sed quia ita petit in ordine ad agens naturale, absolute tamen est indifferens ad hoc, & illud, & ideo, quae conveniunt rei ex vi potentiae obediuntialiter dicuntur supra naturam rei, non contra naturam, & sic in proposito ex vi potentiae naturalis petit corpus unam circumscriptiorem tantum, sed ex vi obediuntialiter petit habere plures; ex quo non sequitur, hanc pluralitatem repugnare naturae quantitatis, quia potentia non dicitur naturalis, quia sic absolute postulet naturam rei, sed quia ita postulat, ut subest actioni agentis naturalis.

131. Tercio, si unum corpus per proprias dimensiones possit esse in duplici loco circumscriptivo, ergo eadem ratione possit esse in omnibus, ergo possit esse ubique, & immensum, quod implicat. Nec respondere valet, corpus illud non fore immensum, quia id non haberet ex vi suae essentiae, & independenter ab alio, & per unam praesentiam, quae omnia requiruntur ad immensitatem. Nam contra arguunt Complut. ex eo, quod aliqua creatura possit tanquam causa principalis, licet per participationem a Deo, producere aliquid ex nihilo, vel effectus secundum essentiam perfectiores, & perfectiores usque in infinitum, optime colligitur illam esse, & non esse creaturam, habere, & non habere omnipotentiam, ergo ex hoc, quod alia quod corpus habeat a Deo tanquam a causa efficiente, & a sua quantitate tanquam a causa formali, & principali virtutem repletivam in actu primo omnium locorum, & actu sic ubique, recte inferemus, tale corpus esse, & non esse immensum.

Rep. hanc implicantiam etiam militare contra replicationem sacramentalem corporis Christi, & definitivam Angeli, & quamvis Complut. numer. 36. conetur assignare disparitatem, quia corpus Christi non est in pluribus hostiis per eandem rationem essendi in loco, quia cum sit ibi ex vi conversionis substantiae panis, consequenter ex vi huius numero conversionis tantum esse potest sub his speciebus, & non sub aliis, & ex vi alterius sub aliis, & non sub istis, quare ratio essendi in pluribus non est unica, & eadem, sicut esset, si poneretur in pluribus locis ratione propriarum dimensionum; tunc enim ratio illa repletiva loci haberet in ratione virtutis localis infinitatem. Sed iterum frustra laborant; tum quia conversio est tantum ratio casualis, non autem formalis, cur corpus Christi sic praesens in hostia consecrata, quemadmodum dictum est, nam praesentia sacramentalis etiam secundum ipsos non. convenit illi ratione suae propriae substantiae, ergo cum haec sit eadem ratio essendi in pluribus, inferret immensitatem; tum quia etiam si conversio esset ratio formalis essendi in Sanctissimo Sacramento, verumtamen substantia benedicti corporis Christi antecedenter habet, ut possit locari in pluribus, & pluribus locis ex vi conversionis alterius in ipsam, atque ita haec virtus erit infinita in actu primo; tum quia si in replicatione sacramentali corporis Christi evitatur immensitas, quia non est substantia eadem in pluribus replicari locis, non autem quantitas sine distinctione entitativa a seipsa. 132. Resp. ergo, ut ibi, quod ex distinctione, & devisione locali, qualicunque sit, divisionem entitativam colligere non licet, quia eadem res potest esse in pluribus locis, & per eandem rationem fundamentalem in omnibus, licet non formalem; & ad primam impugnationem negatur major cum probatione, immo quia posterius dependet a priori, & minime est contra, cum unitate prioris fiat multiplicatio posterioris, & de facto videmus extensiones, & praesentias quantitativas multipliciter successive in eadem numero quantitate, dum idem corpus per eandem quantitate locatur modo in hoc, modo in illo loco, cuius ratio est, quia haec est illa extensio est effectus secundarius quantitatis adaequatus. Ad alteram impugnationem negatur etiam paritas, nam eadem differentia essentialis non potest esse ratio naturae essendi nisi in determinata specie; ad quantitas non constituit rem aptam, ut sit tantum in isto loco, sed indifferenter, ut sit in hoc, vel in illo ex vi potentiae naturalis, & indifferenter, ut sit in uno, vel pluribus ex vi potentiae obediuntialiter. Ad eandem implicantiam ut ab aliis Thomistis urgebatur negatur consequentia; nam corpus in duplici loco positum non habet duplicem superficiem, sed eandem replicatam, an vero illud corpus sibi metum accedens diceretur sibi continuum, vel contiguum, patebit ex dicendis in fine quaestionis; & adhuc haec implicantiam impugnat replicationem sacramentalem, quia licet corpus Christi in modo indivisibile, adhuc tantum est ibi vere cum tota sua quantitate, quam habet in Caelo, & vere dici poterit quantitas corporis Christi in hostia consecrata divina, & discontinuata a seipsa in Caelo, quia interponitur corpus medium, ut arguit Joannes de sancto Thoma de corpore replicato in pluribus locis circumscriptivo.

Quod obicitur. Tum quia impossibile est, multiplicari occupationem loci non multiplicata ratione occupandi locum, sed hac non multiplicatur, cum quantitas eadem supponatur. Tum 2. non potest quantitas esse extensa in loco, nisi prius sit extensa in se, ergo non potest esse bis extensa in loco, nisi bis sit extensa in se, quod non potest uni, & eidem quantitati convenire. Tum 3. occupatio loci, licet sit effectus formalis secundarius quantitatis, tamen est adaequatus, sed implicat ab una forma esse plures effectus

133. Quarto si corpus idem possit esse circumscriptivum in plu-

ribus locis effectus divisum, & indivisum a se ipso, quod implicat. Nec responsum dare valet, quod divideretur a se localiter, non autem entitative. Nam insunt Complut. tum quia nequit multiplicari effectus formalis, quamvis sit secundarius, qui multiplicatur forma, quia posterius a priori dependet, ac extenso, & praesentia quantitativa est effectus formalis quantitatis secundarius, ergo nequit multiplicari talis extensio, & praesentia immultiplicata manente quantitate, & consequenter immultiplicato corpore, ergo multiplicatio locorum circumscriptivorum arguit divisionem in re locata, non tantum localem, sed etiam entitativam; tum quia sicut se habent principia essentialia rei naturalis ad constitutionem speciem eandem, ita quantitas ad constituendam rem aptam, ut sit in loco, sed implicat, quod sine multiplicatione principiorum essentialium constituantur res in multiplici specie, ergo etiam repugnat, quod sine multiplicatione quantitatis sit corpus locale in multiplici loco circumscriptivo. Hanc eandem implicantiam urget Joannes de Sancto Thoma, & Manca, quia corpus positum in duplici loco haberet duplicem superficiem terminantem, quae possent se tangere, ergo iam erunt duo corpora, minime autem, quia ex diversitate quantitatum arguitur diversitas corporum, quae ratione inquant non impugnetur per hanc implicantiam replicationem sacramentalem corporis Christi, quia est in hostia consecrata indivisibiliter sine ulla extensione ad locum, & ita sine uno contactu ad alia corpora.

Respondeo hanc implicantiam pariter impugnat replicationem sacramentalem corporis Christi, & definitivam Angeli, & ideo eam adduximus contra praecedentem conclusionem immo si ex unitate, & multiplicata loci arguere valer unitatem corporis, & diversitatem, neque duo corpora esse possent in eodem loco, immo non solum pluralitas locorum non obest unitati entitativae corporis, quae omnia accidens praecedit, sed nec etiam pluralitas quantitatum, nam facere potest Deus, quod duo quantitates informant idem corpus, & quantitates informant Complut. non valere hanc implicantiam contra replicationem sacramentalem, quia non est eadem ratio existendi in pluribus locis, sicut eveniret, si esset in illis secundum proprias dimensiones; Hoc minime tollit paritatem, tum quia falsum est, ut diximus, conversionem esse rationem formalem, cur Christus sit in hostia praesens; tum quia quamvis esset ratio formalis, adhuc tamen ipsa substantia Christi esset res locata sacramentaliter in pluribus locis; quare si hoc contingere potest de substantia absque divisione entitativa a seipsa, hoc idem contingere poterit de ipsa quantitate, quod possit poni in pluribus locis, vel per purificationem praesentiarum in ea, vel per conversionem alterius quantitatis in ipsam, & plane haec paritas de quantitate, & substantia in ordine ad locum valde convincit, quia nequit assignari ratio, cur possit substantia eadem in pluribus replicari locis, non autem quantitas sine distinctione entitativa a seipsa.

134. Resp. ergo, ut ibi, quod ex distinctione, & devisione locali, qualicunque sit, divisionem entitativam colligere non licet, quia eadem res potest esse in pluribus locis, & per eandem rationem fundamentalem in omnibus, licet non formalem; & ad primam impugnationem negatur major cum probatione, immo quia posterius dependet a priori, & minime est contra, cum unitate prioris fiat multiplicatio posterioris, & de facto videmus extensiones, & praesentias quantitativas multipliciter successive in eadem numero quantitate, dum idem corpus per eandem quantitate locatur modo in hoc, modo in illo loco, cuius ratio est, quia haec est illa extensio est effectus secundarius quantitatis adaequatus. Ad alteram impugnationem negatur etiam paritas, nam eadem differentia essentialis non potest esse ratio naturae essendi nisi in determinata specie; ad quantitas non constituit rem aptam, ut sit tantum in isto loco, sed indifferenter, ut sit in hoc, vel in illo ex vi potentiae naturalis, & indifferenter, ut sit in uno, vel pluribus ex vi potentiae obediuntialiter. Ad eandem implicantiam ut ab aliis Thomistis urgebatur negatur consequentia; nam corpus in duplici loco positum non habet duplicem superficiem, sed eandem replicatam, an vero illud corpus sibi metum accedens diceretur sibi continuum, vel contiguum, patebit ex dicendis in fine quaestionis; & adhuc haec implicantiam impugnat replicationem sacramentalem, quia licet corpus Christi in modo indivisibile, adhuc tantum est ibi vere cum tota sua quantitate, quam habet in Caelo, & vere dici poterit quantitas corporis Christi in hostia consecrata divina, & discontinuata a seipsa in Caelo, quia interponitur corpus medium, ut arguit Joannes de sancto Thoma de corpore replicato in pluribus locis circumscriptivo.

Quod obicitur. Tum quia impossibile est, multiplicari occupationem loci non multiplicata ratione occupandi locum, sed hac non multiplicatur, cum quantitas eadem supponatur. Tum 2. non potest quantitas esse extensa in loco, nisi prius sit extensa in se, ergo non potest esse bis extensa in loco, nisi bis sit extensa in se, quod non potest uni, & eidem quantitati convenire. Tum 3. occupatio loci, licet sit effectus formalis secundarius quantitatis, tamen est adaequatus, sed implicat ab una forma esse plures effectus

us formales adaequatus. Tum demum si per eandem quantitate potest esse simul corpus in pluribus locis, sequitur, idem esse aequale majori, & minori, & consequenter aequale, & inaequale sibi, quod implicat, patet sequela, quia locatum est aequale loco, ergo existens in duobus locis, erit aequale utrique loci, qui est duplo major quovis forium, & eadem ratione sequitur, partem esse majorem toto, supposito, quod pars constituitur in loco ampliore, quam toto.

135. Resp. ad 2. majorem valere de ratione formali occupandi locum, qualis est Ubi circumscriptivo, non de fundamentali, quae est quantitas, haec enim una, & eadem manet, postest esse ratio occupandi loca diversa, fundando diversam praesentiam, & id contingit naturaliter successive. Ad 4. negatur consequentia, quia non est necesse multiplicari prius ad multiplicationem posterioris, & ideo cum extensio quantitatis in se sit prior extensione locali ejusdem, veluti fundamentum ejus, potest illa una, & eadem numero manens fundare plures istas. Ad 3. neg. assumptionem, quod haec, & illa occupatio loci singularitatem sumpta sit effectus adaequatus quantitatis, sunt enim inadaequati, atque ideo plurificabilis successive per potentiam naturalem, & simul per divinam. Ad 4. postest retroqueri illa implicantiam contra penetrationem duorum corporum in eodem loco, sicut enim locatum est aequale loco, ita locus locato, neque ipsa sequela, quia corpus v. g. palmare non occupat loco bipolariter semel sumptum, sed bis replicatum, & loco quadrupalmari quater replicatum, in quo sensu palmus adaequat ulnam panis octies replicatus, neque in hoc ulnam cernitur absurdum. Nec etiam sequitur, partem excedere totum, est in loco ampliore constituitur; tum quia corpus magnitudo attenditur penes ipsa semel sumpta, & non replicata; tum quia ex hoc folium sequitur, partem habere majus Ubi, quam totum, non autem majorem quantitatem in se; sicut est contra si Deus rediret brachium per computationem ratione ad locum digiti, non propera dicitur, brachium non habere majorem quantitatem digito, sed solum in parte occupandi locum.

136. Sexto, hinc multo sequenter mirabilis, & paradoxa; x. Eundem hominem posse magnum exercitum conficere, & locum chorazas ducere, & sibi ipsi occurrere, quo casu difficile est divinarum, an seipsum expelleret, vel potius semetipsum penetraret, 2. Postest virtute propria de loco ad locum moveri, & ita a pluribus locis discedens plures praesentias simul acquirere potest virtute propria, quod est impossibile, quia pluralitas praesentiarum simul vires naturales excedit, & hoc valde exaggerat Valsq. 3. Possit eadem gutta aquae toties replicari, ut universam terram inundaret, atque ita totus Orbis in unica gutta submergeretur, & super illam flammam committi posset navale bellum 4. Adhuc difficile est explicare, quomodo fieret replicatio illius guttae, vel alterius corporis, vel enim replicaretur ita in loco sibi immediato, ut ibi ipsi continua esset, vel contigua, & neutro modo videtur fieri posse, non primo modo quia continuatio est diversum non solum secundum praesentiam, sed etiam secundum entitatem; nec secundo modo, quia illa dicuntur contigua, quae habent diversa indivisibilia terminantia, & hic sunt eadem indivisibilia ipsius guttae. Et alia demum innumerabilia lequeretur, quae quilibet ad libitum cogitare poterit.

Resp. Postest, haec omnia puerilia esse, & imaginationem sensuum imitacionem sequentia, qui assuetus est corporibus in uno dumtaxat loco existentibus, at si rationem attendamus, facile enim intelliguntur; ad hoc autem maxime observanda est terminatio Scoti propositio, quam supra retulimus num. 127. per replicationem scilicet praesentiarum non augeri virtutem activam rei locatae, nec intensivam, nec extensivam; & ideo ad primum, si homo toties replicetur, ut integrum conficiat exercitum, non inde acquireret majorem virtutem, sed solum majorem locum; possit innumer chorazas ducere, & sibi ipsi occurrere, ait Doct. & in tali casu si Deus adhuc ipsum conservare vellet in pluribus locis, seipsum expellet, neque hoc esset inconveniens; tum quia tunc se habet per modum plurium, tum quia illa actualis expulso non tam feret rationem quantitatis, quam ratione illarum duarum praesentiarum, quae habebant consistere rem in loco cum actuali impetratione ex suis rationibus formalibus; tum tandem quia etiam ratione ipsius quantitatis feret illa expulso, si homo illi occurreret sibi secundum diversas partes impetetrabiles, parte nimirum dextra occurrere sinistras, quia huiusmodi partes, etiam cum in uno loco existentibus, & penetrare non poterant. Si autem nollet Deus hominem illum amplius conservare in pluribus locis, non propera dicemus, seipsum penetrare, quia penetratio proprie est diversarum quantitatum sed unum Ubi amittere, alterum tantum retinendo juxta Dei beneplacitum. Ad 2. Hurr. disput. 16. sect. 5. §. 47. Ariag. disput. 14. num. 129. & Fuent. 4. Phys. disp. 5. art. 3. ad sextum negant, corpus replicatum in pluribus locis moveri amplius posse virtute propria, sed moveri debere non influxu virtutis divinae, attamen cum Doct. loc. cit. concedi potest, ut faciat Averia, & Jo. de Lugo disp. 6. de Sacra. Euchar. num. 30. eundem corpus in pluribus locis, potest virtute propria adhuc moveri ab uno loco in alium, hoc enim non videtur denegandum ejus virtuti naturali, supposito priori miraculo, cuius ratio est, quia talis replicata

praesentia non foret supernaturalis secundum substantiam, sed tantum secundum modum, quatenus est simul cum alia eo modo quo ceptus utriusque naturaliter vitium attingere nequit, at si a Deo visum recipiat, potest supposito illo miraculo eam naturaliter attingere absque miraculo. Et tunc dicendum, quod sicut si Deus faceret vacuum, possit utique mobile aliquod ab una parte spatii in aliam moveri virtute propria, nec propera diceretur facere vacuum deferendo locum, quem replebat, sed Deus, qui non finit alia corpora subingredi ad illud spatium replendum; ita in proposito licet praesentia, quam de novo acquireret corpus replicatum in pluribus locis, virtuti propriae ejus deberet attribui, cum naturalis sit secundum substantiam, similitas tamen ejus cum alia praesentia deberet in Deum refundi, qui dum corpus illud movet, tunc de loco ad locum, vult adhuc illum conservare in alio loco; Advertendum tamen, hoc argumentum, quod tanti facit Valsq. procedere etiam in replicatione, & praesentia spirituali Angeli.

337 Ad 3. conceditur, guttam aquae posse omnia animalia submergere, quia hoc fieri potest sine augmento activitatis aequo replendo solum guttur animalis, ita ut aerem attrahere nequeat hoc enim solum sufficit ad animalis submergionem, ut notat Doct. loc. cit. at non ita facile concedi debet, super eam replicatam fieri posse navale bellum, quia hoc, quod est aequum sustentare navim, videtur in ipsa arguere virtutem quandam activam, vel potius sustentativam, quod si hoc munus fieri posset sine tali virtute, per solum replendum majoris spatii, id pariter concedendum foret. Quia etiam ratione concedendum est, totum hanc colluviem ex una sola gutta aquae cogmentatam, totumque mundum inundantem posse sine ullo labore portari, quia ampliato loci non auget pondus ejus; sic etiam si lapis saepius replicaretur, & ex ipso solo sibi immediate pluries collocato turris fabricaretur, vel tota Civitas, posset homo illum portare turrim, & totam Civitatem eadem proferre facilitate, quae lapidem illum non replicatum portare ob eandem rationem. Ad 4. in his casibus nec gutta, nec lapis esset proprie ipsi continuo vel contingens, sed immediatus secundum praesentiam. Sed dicendum est, quod haec immediatio fit talis, ut corpus tangat seipsum factum eundem partem, quia talis casus impossibilis non est, data hac sententia tunc sequitur, idem indivisibile bis poni eodem loco, quod falsum esse diximus quae, praeced. quia idem non potest bis replicari in eodem loco. Resp. quod sicut Doct. ait de corpore replicato se movente cum perveniret ad illud Ubi, in quo se reperit, vel expulsum de de illo loco, si Deus vult illud conservare in pluribus locis, vel si non vult, desinere unam illarum praesentiarum, quia unus locati ad unum locum non nisi unica potest esse praesentia, sic in proposito dicendum est de indivisibili corporis, quod cum perveniret ad illud Ubi, in quo seipsum reperit, cum indivisibilia non se expellant, definit una praesentia ad unum locum altera sola remanere.

Q U A E S T I O I X.

Quaestio nonnetur res eadem in pluribus locis, & num in omnibus casibus formas habet, & affectiones.

138. Quas habet partes quaestum praesens. prima quaerit de modo, quo corpus, vel Angelus ponitur a Deo in pluribus locis an id fieret per simplicem additionem producendo plura Ubi in eadem re, & eam accidentaliter replicando in pluribus locis, an potius per replicationem substantialem ejusdem rei, id est iteratam productionem ejus in illis pluribus locis, & quamvis communi omnium sententia videatur esse, quod haec sit, quod fieri primo modo, & ab antiquis Scholasticis hoc non videatur in dubium revocari, Coninch. tamen de Sacram. qu. 75. art. 4. dub. 3. & Morlin. Phys. disp. de loco qu. 4. mordicus tenent, non posse aliter fieri, quam secundo modo. Altera pars quaestum quaerit, an quando res replicatur in pluribus locis necessario replicari debeat cum omnibus formis, & accidentibus, quae habebat in uno loco existens, & dum manet in pluribus locis, si mutatur in uno per aliquam formam ibi de novo acquisitam, an necessario mutari etiam debeat in altero per eandem formam, & quamvis auctores omnes secundum sententiam citat. quae praeced. in hoc convenire videantur, quod formae pendentes a praesentia locali, ut stare, sedere, moveri, quiescere, & alia huiusmodi variari possunt ad variationem locorum, de formis tamen absolutis, & loco independentibus quales sunt albedo, scientia, sanitas, &c. est magna controversia, adherentibus aliis, has nullo profusus modo variari posse, sed rei debere inesse, ubiqueque existat, alii est contra contententibus has quoque variari posse, sicut priores, ita ut si Petrus posset hic dici sedens, ibi stans, hic moveri, ibi quiescere, ita pariter hic dici posset calidus, ibi frigidus, hic sanus, ibi aeger, hic mori ibi vivere, immo Coninch. & Morif. addunt, posse hic annihilari, & non ibi, quod alii verentur admittere. Alii vero, ut Jo. de Lugo loc. cit. de Sacram. Euchar. sect. 11. ajunt, quod licet non repugnet etiam formas absolutas variari pro varietate locorum, tamen si Deus operari velit juxta naturas rerum replicare debet cum corpore formas omnes a loco independentes. Neque hanc difficultatem liberat superpositum auctores primae sententiae, qui, & si negent replicationem extensam ejusdem corporis in pluribus locis, quia tamen non negant replicationem Angeli, vel etiam corporis in extensam, tenentur etiam ipsi docere, quomodo se haberet quo